

оптимізацію змісту, форми та композиції заняття.

Список використаних джерел

1. http://ekmair.ukma.edu.ua/bitstream/handle/123456789/8846/Radchenko_Zasoby_aktivizatsii_piznavalnoi.pdf
2. Белова О. К., Коваленко О. Е. Педагогічні технології в сучасній. Х.: Контраст, 2008. 148 с.
3. https://stud.com.ua/85589/psihologiya/metodi_aktivizatsiyi_piznavalnoyi_diyalnosti_uchniv_studentiv.

ІННОВАЦІЙНІ ПІДХОДИ ДО ВИВЧЕННЯ У ПЕДАГОГІЧНИХ ЗВО ДИСЦИПЛІН БОТАНІЧНОГО ЦИКЛУ

Дудич О. І., Степанюк А. В.

*Тернопільський національний педагогічний університет
імені Володимира Гнатюка*

Сьогодні в навчальних закладах назріла гостра необхідність в адаптації вчителів до нових умов роботи, ролей і мети, що швидко змінюються. Адже, у сучасному суспільстві стає необхідним використання новітніх технологій, практично в будь-якій сфері діяльності людини. Отож світ висуває нові вимоги до підготовки вчителя, ставить перед ним нові проблеми, змушує освоювати нові техніки й створювати нові методики викладання.

Проблему використання інноваційних методів навчання на уроках біології досліджували: В. Давидов, Є. Пасічник, О. Шевченко, Л. Занков, А. Падалко, Г. Зацаринна.

Науковці зазначають, що навчальний процес потрібно будувати таким чином, щоб заохочувати учнів (студентів) до самостійної творчої діяльності, метою якої є засвоєння нових знань та їхнє успішне застосування на практиці. Педагогічна наука й практика скеровують свої зусилля на пошуки шляхів удосконалення освіти, модернізації її методів. Зміст освіти останнім часом переорієнтовується на заняття, що мають виховувати загальнолюдські цінності, орієнтовані на звернення до навколишнього світу й до себе, на дбайливе ставлення до всього, що його оточує, на творчий пошук, саморозвиток, вміння шукати й знаходити своє місце в житті, бачити красу світу та

людей. Звичайно, міцні знання необхідні, але важливо, щоб ці знання не стали самоціллю, а перетворювалися на засіб розвитку особистості, створили передумови до вдосконалення здібностей [1].

Одним із пріоритетних векторів розвитку освіти, згідно національної доктрини, є впровадження інноваційних методів та інформаційних технологій до навчально-виховного процесу. Серед інноваційних методів загально-педагогічного характеру, які впроваджуються в сучасних закладах освіти є технологія особистісно зорієнтованого навчання [2]. Особистісно зорієнтоване навчання – організація процесу навчання, в основі якої лежить визнання індивідуальності, самобутності, самоцінності кожної людини, що вимагає забезпечення розвитку і саморозвитку особистості виходячи із виявлення його індивідуального, неповторного, суб'єктивного досвіду, здібностей, інтересів, ціннісних орієнтацій, можливостей реалізувати себе в пізнанні та навчальній діяльності.

Метод розвивального навчання – це активно-діяльнісний спосіб навчання, під час якого враховуються та використовуються природні закономірності індивідуального розвитку особистості, що зумовлюють розвиток знань, умінь, навичок і способів розумових дій, скерованих механізмів особистості, емоційно-ціннісної та діяльнісно-практичної сфер. Цей метод ставить на меті загальний розвиток, інтелектуальні можливості, почуття, уміння вчитися та спілкуватися, формування творчої особистості.

Елементи розвивального навчання на заняттях ботанічного циклу використовується під час проведення лабораторних та дослідницьких робіт, спостереження, при розв'язуванні експериментальних та якісних задач [2].

Метод розвитку критичного мислення формує творче мислення, сприяє розвитку креативності. Критичне мислення необхідне під час розв'язування проблемних задач, формулювання висновків, оцінювання та прийняття рішень [3]. Для розвитку критичного мислення такі методи: складання сенканів, мозковий штурм, «кубування», «асоціативний кущ», читання з позначками.

Інтерактивне навчання є спеціальною формою організації

пізнавальної діяльності, яка має конкретну, передбачувану мету створити комфортні умови навчання, за яких кожен учень відчуває свою успішність, інтелектуальну спроможність. Інтерактивні методи для дисциплін ботанічного циклу дозволяють забезпечити глибину вивчення матеріалу. Студенти, майбутні вчителі, в процесі професійної підготовки опановують всі рівні пізнання (знання, розуміння, застосування, аналіз, синтез, оцінка). Змінюється і роль учнів: вони стають активними, приймають важливі рішення. Проте кожна інтерактивна вправа потребує попереднього розгляду і навчання учнів для її проведення.

Актуальність проблеми використання інноваційних методів навчання при вивченні дисциплін ботанічного циклу полягає в тому, що сучасні досягнення науки та техніки вимагають сучасних занять, які враховують ці досягнення. Ботаніка – унікальна дисципліна, найбільш механізована та точна, найбільш тісно пов'язана з навколишнім світом. Тому сприяти вивченню ботаніки потрібно не для того, щоб вони стали біологами (ботаніками), а для того, щоб вони навчилися думати, знаходити компроміси, аналізувати, систематизувати, узагальнювати, вміли відстоювати свої принципи. Ботаніка вчить критично ставитися до будь-яких аргументів.

Таким чином, важливою умовою організації освітнього процесу в ЗВО є вибір викладачем раціональної інноваційної системи методів і прийомів активного навчання, використання сучасних технологій та методів у поєднанні з традиційними засобами.

Список використаних джерел

1. Дичківська І. М. Інноваційні педагогічні технології: навч. посібник. К.: Академвидав., 2004. 352 с.
2. Савустьяненко Т. Л., Савустьяненко А. В. Інновації на уроках біології. Х.: Вид. група «Основа», 2007.
3. Мельник Л. С. Формування ключових компетентностей методами інтерактивного навчання. *Біологія в школах України*. 2008. № 5. С. 32.